

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Kartelleztek a vasúti áru fuvarozás piacán

A Gazdasági Versenyhivatal határozatában megállapította, hogy a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt., a MÁV Magyar Államvasutak Zrt., és a Rail Cargo Hungaria Áru fuvarozási Zrt. a vasúti áru fuvarozási piac felosztására, illetve az áru fuvarozási díjak meghatározására vonatkozó megállapodásaikkal megsértették a magyar és az európai uniós versenyszabályokat. A GVH az érintett vállalkozásokra összesen 1.250.000.000 Ft bírságot szabott ki.

A Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárása annak vizsgálatára irányult, hogy a vasúti piacnyitást követően

- a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. (GySEV) és a MÁV Magyar Államvasutak Zrt. (MÁV), majd a Rail Cargo Hungaria Zrt. (RCH) egységes vasúti árudíjszabásaik meghatározásával, illetve
- a GySEV és az RCH a közöttük létrejött együttműködés szabályozására vonatkozó keretszerződéssel és az azzal összefüggésben tanúsított gyakorlatukkal

versenykorlátozó magatartást folytattak-e.

Magyarországon 2004. május 1-jével a vasúti áru fuvarozásban piacnyitás valósult meg. A korábbi, versenyt nélkülöző rendszerben vasúti áru fuvarozási tevékenységet a MÁV, illetve a GySEV végzett (végezhetett) oly módon, hogy az egyes vasúttársaságok által üzemeltetett pályahálózat – amely a GySEV esetében a Győr-Sopron, Sopron-Ágfalva-országhatár és Sopron-Szombathely pályaszakaszokat, a MÁV esetében a magyar vasúthálózat fennmaradó részét jelentette – egyben a két társaság szolgáltatási területének határait is kijelölte. Ebben az ún. egységes vasút modelljére épülő rendszerben a vasúttársaságok saját hálózatuk határain belül fuvarozhatták a feladott küldeményeket, amennyiben pedig a fuvaroztató által megadott fuvarozási útvonal túlnyúlt az adott vasút hálózatán (és ily módon „hagyományos” szolgáltatási területén), a vasúttársaság az infrastruktúra határpontra érve átadta a küldeményt a másik vasúttársaságnak, amely továbbfuvarozta azt saját pályahálózatán.

A liberalizáció megteremtette annak lehetőségét, hogy a vasúti piacon versenyviszonyok alakuljanak ki, így – többek között – lehetővé vált a megfelelő engedélyekkel rendelkező vállalkozó vasúti társaságok számára a teljes magyar pályahálózathoz való szabad és diszkriminációmentes hozzáférés. A szabályozási törekvések azt célozták, hogy a verseny kialakulásának köszönhetően a vasúti szállítási szolgáltatás hatékonyabbá, versenyképesebbé váljon, árai csökkenjenek. A GVH azt tapasztalta, hogy néhány kisebb vállalkozás (ún. magánvasutak) be is lépett a piacra, a GySEV és a MÁV ugyanakkor – akik korábbi vasúti szakmai tapasztalataik, ügyfélkapcsolataik révén egymás legérdemibb versenytársaivá válhattak volna – tartózkodtak attól, hogy árversenyt támasszanak egymásnak, vagy a másik „hagyományos” területeit támadják.

A GVH eljárása során megállapította, hogy az RCH és a GySEV között 2006. január 1. és 2009. május 25. között a magyar vasúti árufuvarozási piac egymás közötti, területi alapú felosztására vonatkozó megállapodás volt érvényben. A vállalkozások megállapodása – amelynek lényegi elemét képezte a közös fuvarozásra vonatkozó együttműködés szabályozására kötött keretszerződés – a vasúti piacnyitást megelőző időszakban kialakult status quo fenntartását célozta. Az RCH és a GySEV egymás hagyományos – a vasúti piacnyitást megelőző időszakban kialakult – szolgáltatási területeinek “tisztelőben tartásában” állapodott meg azzal, hogy egyrészt a MÁV és a GySEV infrastruktúráját egyaránt érintő fuvarokat az RCH és a GySEV közösen, az infrastruktúra határpontokon történő átadással (az ún. egymást követő fuvarozás elve alapján) továbbítja, másrészt a csak a MÁV vagy csak a GySEV hálózatot használó fuvarok esetén a másik vállalkozás – infrastruktúra határokhoz igazodó – szolgáltatási területére nem lépnek be. Megállapodásával a magyar vasúti árufuvarozás két legjelentősebb szereplője osztotta fel egymás között a piacot, versenykorlátozó együttműködésükkel helyettesítve a liberalizált piaci környezetben lehetőségessé vált versengő szolgáltatói magatartást.

A GVH azt is megállapította, hogy a piacnyitást követően – elvileg – egymás közvetlen versenytársaivá váló vasúttársaságok egységes vasúti árudijszabást állapítottak meg, ami versenykorlátozó ármegállapodásnak minősül. A megállapodás a 2004. május 1. és 2005. december 31. közötti időszakban a MÁV és a GySEV, majd a 2006. január 1. és 2007. július 17. közötti időszakban a MÁV Árufuvarozási Üzletágának önállóvá válásával megalakult RCH (amelynek 2010. március 1-jéig hatályos elnevezése MÁV Cargo Árufuvarozási Zrt. volt) és a GySEV között állt fenn. Az árufuvarozási díjak számításának alapjául szolgáló vasúti díjszabások egységessége a két – mindenkor – meghatározó piaci szereplő megegyezésén alapult: a vállalkozások díjszabásai egyidőben kerültek meghirdetésre, illetve módosításra, és mind formailag, mind tartalmilag azonosak voltak, továbbá a díjlemek és a számítási mód, vagyis az árképzés módszere is egységes formában került meghatározásra. Az egységes árak meghatározása alkalmas a verseny korlátozására, mivel a vállalkozások számára kölcsönösen csökkenti az egyébként versenykörülmények között meglévő „piaci” bizonytalanságot a másik árazására vonatkozóan. Ugyan a vasúttársaságok által nyújtott kedvezmények folytán több esetben nem a díjszabás szerinti árak érvényesültek a gyakorlatban, a díjszabás így is közös kiindulópontként szolgált a két közeli versenytárs számára az árazásban.

A GVH a jogsértés megállapítása mellett a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.-t 300.000.000 Ft, a MÁV Magyar Államvasutak Zrt.-t 100.000.000 Ft és a Rail Cargo Hungaria Zrt.-t 850.000.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte, melynek keretében a piacfelosztó magatartást súlyosabb jogsértésnek tekintette.

A GVH a bírság összegének meghatározása során az egyes vállalkozások által a jogsértéssel érintett időszakban elért, vasúti árufuvarozási tevékenységből származó nettó árbevételből indult ki.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-003/2008.**

Budapest, 2012. május 8.

Gazdasági Versenyhivatal

Információ a sajtó részére:

Gondolovics Katalin

sajtószóvivő

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.
levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036
tel: (+36-1) 472-8902
email: sajto@gvh.hu
<http://www.gvh.hu>

További információk:

GVH Ügyfélszolgálat
tel: (+36-1) 472-8851
email: ugyfelszolgalat@gvh.hu
<http://www.gvh.hu>